

[Hans Hansen.]

vil såvel omkostningerne som risikoen ved brydningen af mineralforekomsterne ved Mesters Vig være betydelig større end andre steder, hvor man udvinder lignende metaller.

Hvert år siden 1948 har man udvidet undersøgelserne af dr. Lauge Kochs fund. Af den beretning, som civilingeniør Kampmann sidste vinter afgav om sine undersøgelser af minefeltet i sommeren 1951, fremgår det, at malmforekomsterne er af meget betydelig udstrækning, og de foretagne analyser viser, at metalindholdet er større end ved lignende forekomster andre steder. Alt dette er baggrund for det foreliggende lovforslag om „Nordisk Mineselskab A/S“, som den højtærede statsminister fremsatte her i tinget den 31. oktober.

Ifølge lovforslaget dannes et aktieselskab med en aktiekapital på foreløbig 15 mill. kr. Af denne aktiekapital tegner staten 27½ pct., og det fastsættes, at 55 pct. af aktiekapitalen stadig skal være på danske hænder, hvilket vil sige, at en lige så stor del som det, der tegnes af staten, vil blive tegnet af danske selskaber og foreninger. Resten, 45 pct., vil blive tegnet af svenske og canadiske bjergværksselskaber, hvorved man tilfører mineselskabet sagkundskab, som man ikke har her i landet. „Nordisk Mineselskab A/S“ vil ved kongelig resolution få eneret på i 50 år at udvinde metal, kul og olie på et nærmere angivet område af Østgrønland.

I det fremsatte lovforslag findes som bilag et udkast til den koncession, som staten skal give mineselskabet. I dette udkast er det ikke mindst § 15, der har interesse. Den indeholder nemlig bestemmelser om statens andel i udbyttet. Disse bestemmelser forekommer særdeles udviklede, især det 8. stykke, og man måtte ønske, at der også var bemærkninger til dette udkast ligesom til lovforslaget. Nu vil jeg ikke forlange, at den højtærede statsminister her ved første behandling skal gøre rede for disse bestemmelser, men jeg håber, at vi i et udvalg må få nærmere oplysning derom og helst bilagt med eksempler. Det vil også være af interesse at få at vide, hvorfor der kun er to afgiftssatser, 15 og 45 pct.

Udkastets § 17 indeholder bestemmelser om statens overtagelse af anlæggene ved koncessionens ophør. Det skal være til en rimelig pris, men hvad er en rimelig pris

om 50 år? Konjunkturerne kan til den tid være ændret således, at en rimelig pris ligger langt over den bogførte værdi. Også dette spørgsmål må der tales nærmere om i et udvalg.

Ifølge lovforslagets § 8 bemyndiges ministeren for offentlige arbejder til at anlægge og drive en flyveplads i koncessionsområdet. Når mineselskabet har begyndt sin virksomhed, skal det betale en af ministeren for offentlige arbejder fastsat afgift for benyttelse af flyvepladsen. Jeg vil udtale min tilfredshed med, at der således skal holdes flyveforbindelse med området, hvilket vil være af stor betydning for ud- og hjemrejse for arbejdere og funktionærer, men særlig i tilfælde af alvorlig sygdom eller i ulykkestilfælde. Ulykkestilfælde vil vel aldrig kunne undgås ved en sådan virksomhed, og der kan hurtig og bedre hjælp end den, der kan gives på stedet, være af største betydning.

Jeg konstaterer, at § 10 fastslår den selvfølgelig pligt for mineselskabet til at holde samtlige i virksomheden beskæftigede personer forsikret mod følger af ulykkestilfælde.

Den højtærede statsminister har ved fremsættelsen af lovforslaget udførligt gjort rede for det, hvorfor jeg ikke finder det rimeligt at gøre flere bemærkninger om enkelthederne. På mit partis vegne skal jeg anbefale lovforslaget til en velvillig behandling og også, som den højtærede statsminister udtalte ønske om, en hurtig behandling. Dette skulle også kunne ske, selv om jeg ved forhandlingernes slutning vil foreslå, at lovforslaget henvises til udvalgsbehandling.

Til sidst vil jeg benytte lejligheden til overfor den højtærede statsminister at ønske til lykke med foretagendet, som vi alle er aktionærer i.

Stegger Nielsen: Der har gennem tiderne været udtalt formodning om, at den grønlandske undergrund rummede store og rige værdier, og vi, der har haft den store oplevelse at være oppe i dette land, har hørt om disse formodninger ved flere lejligheder. Jeg husker også, at afdøde statsminister Stauning, som jeg havde meget samarbejde med, da han var Grønlands minister, havde den samme tro på, at disse værdier fandtes, men af forekomster indtil nu har vi kun med virkeligt udbytte haft kryolitten ved